

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 316/2014,**21. märts 2014,****Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 lõike 3 kohaldamise kohta teatavat liiki tehnosiirde
kokkulepete suhtes****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 2. märtsi 1965. aasta määrust nr 19/65/EMÜ asutamislepingu artikli 85 lõike 3 kohaldamise kohta teatavat liiki kokkulepete ning kooskõlastatud tegevuse suhtes, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 1,

olles avaldanud käesoleva määruse eelnõu,

olles konsulteerinud konkurentsi piiravat tegevust ja turgu valitsevat seisundit käsitleva nõuandekomiteega

ning arvestades järgmist:

(1) Määrus nr 19/65/EMÜ annab komisjonile õiguse kohaldada asutamislepingu artikli 101 lõiget 3 teatavat liiki tehnosiirde kokkulepete ja vastava kooskõlastatud tegevuse suhtes, milles osaleb ainult kaks ettevõtjat ja mis kuulub asutamislepingu artikli 101 lõike 1 alla.

(2) Komisjon võttis määruse nr 19/65/EMÜ kohaselt vastu määruse (EÜ) nr 772/2004 ⁽²⁾. Määruses (EÜ) nr 772/2004 on määratletud tehnosiirde kokkulepete liigid, mida komisjon üldiselt peab asutamislepingu artikli 101 lõikes 3 sätestatud tingimustele vastavaks. Pidades silmas üldiselt häid kogemusi nimetatud määruse kohaldamisel, mille kehtivusaeg lõpeb 30. aprillil 2014, ning arvestades kõnealuse määruse vastuvõtmisest alates omandatud täiendavaid kogemusi, on asjakohane võtta vastu uus grupierandi määrus.

(3) Käesolev määrus peaks vastama kahele nõudele, nimelt tagama konkurentsi tõhusa kaitse ja andma ettevõtjatele piisava õiguskindluse. Nende eesmärkide poole püüdlisel tuleks arvesse võtta vajadust võimalikult suures ulatuses lihtsustada haldusjärelvalvet ja õigusraamistikku.

(4) Tehnosiirde kokkulepetes käsitletakse tehnoloogiaõiguste litsentsimist. Sellised kokkulepped suurendavad tavaliselt majanduslikku tasuvust ning toetavad konkurentsi, kuna vähendavad kattuvat uurimis- ja arendustegevust, stimuleerivad esialgset uurimis- ja arendustegevust, hoogustavad uuendusi, hõlbustavad uurimis- ja arendustegevuse tulemuste levikut ning tekitavad konkurentsi tooteturul.

(5) Tõenäosus, et sellised tõhususele kaasaaitavad ja konkurentsi edendavad mõjud kaaluvad üles tehnosiirde kokkulepetes sisalduvatest piirangutest tulenevad võimalikud konkurentsi kahjustavad mõjud, sõltub asjaomaste ettevõtjate turuvõimust ja seega sellest, kui suures ulatuses peavad kõnealused ettevõtjad konkureerima muude ettevõtjatega, kelle käsutuses on asendustechnoloogiad või kes toodavad asendustooteid.

(6) Käesolev määrus peaks hõlmama ainult litsentsiandja ja litsentsisaaja vahelisi tehnosiirde kokkuleppeid. See peaks hõlmama kõnealuseid kokkuleppeid isegi juhul, kui neis on ette nähtud tingimused mitme kaubandustasandi jaoks, millele näiteks nõutakse litsentsisaajalt teatava turustussüsteemi siseseadmist ja määratakse kindlaks, milliseid kohustusi litsentsi alusel toodetud toodete edasimüüjatele peab esitama või võib esitada. Kõnealused tingimused ja kohustused peavad siiski vastama tarne- ja turustuskokkulepete suhtes kohaldatavatele konkurentsieskirjadele, mis on sätestatud komisjoni määruses (EL) nr 330/2010 ⁽³⁾. Käesoleva määrusega ei tohiks kehtestada erandeid litsentsisaaja ja temalt lepinguliste toodete ostjate vaheliste tarne- ja turustuskokkulepete suhtes.

⁽¹⁾ EÜT 36, 6.3.1965, lk 533/65.

⁽²⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 772/2004, 7. aprill 2004, asutamislepingu artikli 81 lõike 3 kohaldamise kohta tehnosiirde kokkulepete liikide suhtes (ELT L 123, 27.4.2004, lk 11).

⁽³⁾ Komisjoni määrus (EL) nr 330/2010, 20. aprill 2010, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 lõike 3 kohaldamise kohta teatavat liiki vertikaalsete kokkulepete ja kooskõlastatud tegevuse suhtes (ELT L 102, 23.4.2010, lk 1).

- (7) Käesolevat määrust tuleks kohaldada üksnes kokkulepete suhtes, mille kohaselt litsentsiandja lubab litsentsisaajal ja/või vähemalt ühel tema alltöövõtjal kasutada litsentseeritud tehnoloogiaõigusi kaupade või teenuste tootmiseks, vajaduse korral pärast seda, kui litsentsisaaja ja/või tema alltöövõtja(d) on seda teadus- ja arendustegevuse kaudu täiendanud. Määrust ei tuleks kohaldada teadus- ja arenduskokkulepete kontekstis litsentsimise suhtes, mida käsitletakse komisjoni määruses (EL) nr 1217/2010, ⁽¹⁾ ega spetsialiseerumiskokkulepete kontekstis litsentsimise suhtes, mida käsitletakse määruses (EL) nr 1218/2010 ⁽²⁾. Samuti ei tuleks seda kohaldada kokkulepete suhtes, mille eesmärk on vaid autoriõigusega kaitstud tarkvaratoodete reprodutseerimine ja levitamine, kuna sellised kokkulepped sarnanevad üldjuhul rohkem turustuslepingutega kui tootmistehnoloogia litsentsimisega. Samuti ei tuleks määrust kohaldada selliste lepingute suhtes, mille eesmärk on tehnoloogiapuulide loomine, see tähendab kokkulepete suhtes, mis on sõlmitud tehnoloogiate ühendamiseks eesmärgiga anda kolmandatele isikutele litsents nende kasutamiseks, ega ka kokkulepete suhtes, millega puuli koondatud tehnoloogia litsentsitakse kõnealustele kolmandatele isikutele.
- (8) Aluslepingu artikli 101 lõike 3 kohaldamiseks vastuvõetavas määruses ei ole vaja määratleda neid tehnosiidre kokkuleppeid, mis võivad kuuluda aluslepingu artikli 101 lõike 1 reguleerimisalasse. Artikli 101 lõike 1 kohase kokkulepete eraldi hindamise käigus tuleb arvesse võtta mitmeid tegureid, eelkõige kõnealuse toote- ja tehnoloogiaturu struktuuri ja dünaamikat.
- (9) Käesoleva määrusega kehtestatud grupierand peaks andma eelised üksnes sellistele kokkulepetele, mille puhul on võimalik piisava kindlusega eeldada, et need vastavad aluslepingu artikli 101 lõike 3 tingimustele. Tehnosiidre eeliste ja eesmärkide saavutamiseks peaksid käesolevast määrusest tulenevad eelised laienema mitte üksnes tehnosiidrele kui sellisele, vaid ka tehnosiidre kokkulepetes sisalduvatele muudele sätetele, siis ja sel määral, mil need sätted on otseselt seotud lepinguliste toodete tootmise või müübiga.
- (10) Konkurentidevaheliste tehnosiidre kokkulepete puhul võib oletada, et kui kokkuleppeosaliste ühine turuosa asjaomasel turul ei ole suurem kui 20 % ja kui need ei sisalda teatavaid rangeid konkurentsivastaseid piiranguid,
- siis peaksid need kokkulepped üldiselt parandama tootmist või turustamist ning võimaldama tarbijatel saada sellest tulenevast kasust õiglase osa.
- (11) Mittekonkurentide vaheliste tehnosiidre kokkulepete puhul võib oletada, et kui iga kokkuleppeosalise turuosa asjaomasel turul ei ole suurem kui 30 % ja kui need ei sisalda teatavaid rangeid konkurentsivastaseid piiranguid, siis peaksid need kokkulepped üldiselt parandama tootmist või turustamist ning võimaldama tarbijatel saada sellest tulenevast kasust õiglase osa.
- (12) Kui ühel või mitmel toote- või tehnoloogiaturul ületatakse kohaldatavat turuosa künnist, ei tohiks sellel (nendel) asjaomas(t)el tur(g)u(de)l kokkuleppe suhtes grupierandit kohaldada.
- (13) Kui nimetatud turuosa künnised ületatakse, ei saa eeldada, et tehnosiidre kokkulepped kuuluvad aluslepingu artikli 101 lõike 1 reguleerimisalasse. Näiteks mittekonkureerivate ettevõtjate vaheline ainulitsentsileping jääb sageli aluslepingu artikli 101 lõike 1 alt välja. Kui nimetatud turuosa künnised ületatakse, ei saa samuti eeldada, et aluslepingu artikli 101 lõike 1 alla kuuluvad tehnosiidre kokkulepped ei vasta erandi tegemise tingimustele. Samas ei saa ka eeldada, et kõnealustest tehnosiidre kokkulepetest tulenevad objektiivsed eelised on sellist laadi ja sellise ulatusega, et need kompenseerivad negatiivse mõju, mis nad on konkurentsile tekitanud.
- (14) Käesolev määrus ei peaks tegema erandeid tehnosiidre kokkulepete suhtes, mis sisaldavad piiranguid, mis ei ole tootmise või turustamise parandamiseks hädavajalikud. Olenemata asjaomaste ettevõtjate turuosast, tuleks käesoleva määrusega kehtestatud grupierandist eelkõige välja jätta need tehnosiidre kokkulepped, mis sisaldavad teatavaid rangeid konkurentsivastaseid piiranguid, nagu näiteks hindade fikseerimine kolmandate isikute jaoks. Selliste raskekujuliste piirangute puhul tuleks terve kokkuleppe grupierandist välja jätta.
- (15) Uuendustele suunatud algatuste ja intellektuaalomandi õiguste nõuetekohase kohaldamise kaitseks tuleks teatavad piirangud grupierandist välja jätta. Eelkõige tuleks välja jätta teatavad tagasilooovutamise kohustused ja mittevaidlustamisklauslid. Kui litsentsilepingus on selline piirang, tuleks grupierandist välja jätta üksnes see piirang.

⁽¹⁾ Komisjoni määrus (EL) nr 1217/2010, 14. detsember 2010, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 lõike 3 kohaldamise kohta teatud teadus- ja arenduskokkuleppe liikide suhtes (ELT L 335, 18.12.2010, lk 36).

⁽²⁾ Komisjoni määrus (EL) nr 1218/2010, 14. detsember 2010, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 lõike 3 kohaldamise kohta teatud spetsialiseerumiskokkulepete liikide suhtes (ELT L 335, 18.12.2010, lk 43).

- (16) Turuosa künnised ning käesolevas määruses sätestatud rangeid konkurentsivastaseid piiranguid ja välja jäetud piiranguid sisaldavate tehnosiirde kokkulepete suhtes erandite kohaldamata jätmise tagavad tavaliselt selle, et kokkulepped, mille suhtes kohaldatakse grupierandit, ei võimalda osalevatel ettevõtjatel kõnealuste toodete olulise osa suhtes konkurentsi kõrvaldada.
- (17) Komisjon võib nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003⁽¹⁾ artikli 29 lõike 1 alusel tühistada käesoleva määrusega kehtestatud erandi, kui ta leiab, et teataval konkreetsel juhul toob kokkulepe, mille suhtes kohaldatakse käesolevas määruses sätestatud erandit, siiski kaasa aluslepingu artikli 101 lõike 3 nõuetega kokkusobimatuid tagajärgi. See võib toimuda eelkõige siis, kui vähendatakse uuendusi soodustavaid tegureid või takistatakse turulepääsu.
- (18) Liikmesriigi pädev konkurentsiasutus võib määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 29 lõike 2 alusel tühistada käesoleva määrusega kehtestatud erandi oma territooriumil või osal sellest, kui ta leiab, et teataval konkreetsel juhul toob kokkulepe, mille suhtes kohaldatakse käesolevas määruses sätestatud erandit, siiski kaasa aluslepingu artikli 101 lõike 3 nõuetega kokkusobimatuid tagajärgi tema territooriumil või osal sellest, kui tegemist on selgepiirilise geograafilise turuga.
- (19) Järelevalve tugevdamiseks samasuguse piirava mõjuga tehnosiirde kokkulepete paralleelsete võrgustike üle, mis katavad üle 50 % teatavast turust, võib komisjon määrusega ette näha, et käesolevat määrust ei kohaldata tehnosiirde kokkulepete suhtes, mis sisaldavad asjaomase turuga seotud konkreetseid piiranguid, ja seega ennistada selliste kokkulepete suhtes aluslepingu artikli 101 täieulatuks kohaldamise,
- b) „tehnoloogiaõigused” – oskusteave ning järgmised õigused või nende kombinatsioon, sealhulgas nende õiguste andmise või registreerimise taotlused:
- i) patendid;
  - ii) kasulikud mudelid;
  - iii) õigused disainilahendustele;
  - iv) pooljuhttoodete topoloogiad;
  - v) täiendava kaitse tunnistused ravimitele või muudele toodetele, mille kohta selliseid täiendava kaitse tunnistusi välja antakse;
  - vi) sordiaretajate tunnistused ja
  - vii) tarkvara autoriõigused;
- c) „tehnoosiirde kokkulepe” –
- i) kahe ettevõtja vaheline tehnoloogiaõiguste litsentsimise kokkulepe, mille eesmärk on lepinguliste toodete tootmine;
  - ii) tehnoloogiaõiguste loovutamine, kusjuures osa tehnoloogia kasutamise seotud riskist jääb loovutaja kanda;
- d) „vastastikune kokkulepe” – tehnoosiirde kokkulepe, milles kaks ettevõtjat annavad teineteisele ühe lepingu või eraldi lepingute alusel tehnoloogiaõiguste litsentsi, kui need litsentsid käsitlevad konkureerivaid tehnoloogiaid või kui neid saab kasutada konkureerivate toodete valmistamisel;
- e) „mittevastastikune kokkulepe” – tehnoosiirde kokkulepe, milles üks ettevõtja annab teisele tehnoloogiaõiguste litsentsi või milles kaks ettevõtjat annavad teineteisele sellise litsentsi, kuid need litsentsid ei käsitle konkureerivaid tehnoloogiaid ning neid ei saa kasutada konkureerivate toodete valmistamisel;
- f) „toode” – kaup või teenus, sealhulgas nii vahetoode või -teenus kui ka lõpptoode või -teenus;
- g) „lepinguline toode” – litsentsitud tehnoloogiaõiguste alusel otse või kaudselt valmistatud toode;
- h) „intellektuaalomandi õigused” – hõlmavad tööstusomandi õigust, eelkõige patente ja kaubamärke, autoriõigust ja sellega kaasnevat õigusi;

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „kokkulepe” – kokkulepe, ettevõtjate ühenduse otsus või kooskõlastatud tegevus;

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1/2003, 16. detsember 2002, asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1).

- i) „oskusteave” – praktilise teabe kogum, mis tuleneb kogemustest ja katsetustest ning mis on:
- i) salajane, st ei ole üldteada ega hõlpsasti kättesaadav;
  - ii) oluline, st lepinguliste toodete valmistamise seisukohast tähtis ja vajalik ning
  - iii) määratletud, st kirjeldatud piisavalt ulatuslikult, et oleks võimalik kontrollida, kas see vastab salajasuse ja olulisuse kriteeriumidele;
- j) „asjaomane tooteturg” – lepinguliste toodete ja nende asendajate turg, st hõlmab kõiki selliseid tooteid, mis ostja seisukohast on oma iseloomulike tunnuste, hindade ja otstarbekohase kasutuse põhjal omavahel vahetatavad või asendatavad;
- k) „asjaomane tehnoloogiaturg” – litsentsitud tehnoloogiaõiguste ja nende asendajate turg, st kõik sellised tehnoloogiaõigused, mis on litsentsisaaja seisukohast tehnoloogiaõiguste iseloomulike tunnuste, nende õiguste eest makstavate litsentsitasude ja otstarbekohase kasutuse põhjal omavahel vahetatavad või asendatavad;
- l) „asjaomane geograafiline turg” – ala, kus asjaomased ettevõtjad osalevad toodete nõudluses ja pakkumises või tegelevad tehnoloogiaõiguste litsentsimisega ja kus konkurentsitingimused on piisavalt sarnased, ning mida saab naaber-aladest eristada märgatavalt erinevate konkurentsitingimuste tõttu;
- m) „asjaomane turg” – asjaomase toote- või tehnoloogiaturu kombinatsioon asjaomase geograafilise turuga;
- n) „konkureerivad ettevõtjad” – ettevõtjad, kes konkureerivad asjaomasel turul, st:
- i) asjaomasel litsentsitud tehnoloogiaõiguste turul konkureerivad ettevõtjad ehk ettevõtjad, kes annavad litsentse konkureerivatele tehnoloogiaõigustele (tegelikud konkurendid asjaomasel turul);
  - ii) asjaomasel lepinguliste toodete müügi turul konkureerivad ettevõtjad, kes tehnosiirde kokkuleppe puudumise korral tegutsevad nii asjaomas(t)el tur(g)u(de)l, kus lepingulisi tooteid müüakse, (tegelikud konkurendid asjaomasel turul), või kel on tehnosiirde kokkuleppe puudumise korral realistlikud eeldused, mitte üksnes teoreetiline võimalus, teha suhteliste hindade väikese ja püsiva tõusu korral lühikese aja jooksul vajalikud lisainvesteeringud või muud vajalikud ümberlülitumiskulutused, et jõuda teineteise intellektuaalomandi õigusi rikku-mata asjaomas(t)ele tur(g)u(de)le (potentsiaalsed konkurendid asjaomasel turul);
- o) „valikuline turustussüsteem” – turustussüsteem, kus litsentsiandja kohustub otseselt või kaudselt andma litsentsi lepinguliste toodete tootmiseks üksnes sellistele litsentsisaajatele, kes on valitud kindlaksmääratud kriteeriumide alusel ja kes kohustuvad litsentsiandja poolt kõnealuse süsteemi jaoks reserveeritud territooriumil müüma lepingulisi tooteid ainult volitatud turustajatele;
- p) „ainuõiguslik litsents” – litsents, mille kohaselt litsentsisaaja ei tohi ise litsentsitud tehnoloogiaõiguste alusel toota ega litsentsida litsentsitud tehnoloogiaõigusi kolmandatele isikutele üldiselt või konkreetselt kasutusalaaks või konkreetsel territooriumil;
- q) „ainuõiguslik territoorium” – teatav territoorium, mille ainult üks ettevõtja võib valmistada lepingulisi tooteid, aga millel on võimalus anda teisele litsentsisaajale õigus valmistada lepingulisi tooteid ainult ühele konkreetsele kliendile, kui teine litsents anti eesmärgiga luua kõnealusele kliendile alternatiivne tarneallikas;
- r) „ainuõiguslik kliendirühm” – kliendirühm, kellele ainult ühel tehnoloogiasiirde kokkuleppe osalisel on õigus aktiivselt müüa lepingulisi tooteid, mis on toodetud litsentsitud tehnoloogiat kasutades.
2. Käesoleva määruse kohaldamisel hõlmavad mõisted „ettevõtja”, „litsentsiandja” ja „litsentsisaaja” ka nendega seotud ettevõtjaid.
- „Seotud ettevõtjad” –
- a) ettevõtjad, kelle puhul ühel tehnosiirde kokkuleppe osalisel on otseselt või kaudselt:
    - i) õigus kasutada üle poole häälest või
    - ii) õigus nimetada ametisse üle poole nõukogu, juhatuse või ettevõtjat seaduslikult esindava organi liikmetest või
    - iii) õigus juhtida ettevõtja tegevust;

- b) ettevõtjad, kellel on tehnoosiirde kokkuleppe osalise suhtes otseselt või kaudselt punktis a loetletud õigused või volitused;
- c) ettevõtjad, kelle suhtes punktis b osutatud ettevõtjal on otseselt või kaudselt punktis a loetletud õigused või volitused;
- d) ettevõtjad, kelle suhtes tehnoosiirde kokkuleppe osalisel koos ühe või mitme punktis a, b või c osutatud ettevõtjaga või kahel või enamal kõnealustes punktides osutatud ettevõtjal ühiselt on punktis a loetletud õigused;
- e) ettevõtjad, kelle puhul punktis a loetletud õigused kuuluvad ühiselt:
- i) tehnoosiirde kokkuleppe osalistele või nende vastavatele punktides a–d loetletud seotud ettevõtjatele või
  - ii) ühele või mitmele tehnoosiirde kokkuleppe osalisele või ühele või mitmele punktides a–d loetletud nendega seotud ettevõtjale ja ühele või mitmele kolmandale isikule.

Artikkel 2

Erandid

1. Aluslepingu artikli 101 lõike 3 kohaselt ning vastavalt käesoleva määruse sätetele ei kohaldata aluslepingu artikli 101 lõiget 1 tehnoosiirde kokkulepete suhtes.
2. Lõikes 1 sätestatud erandit kohaldatakse niivõrd, kui võrd sellised tehnoosiirde kokkulepped sisaldavad aluslepingu artikli 101 lõike 1 reguleerimisalasse kuuluvaid konkurentsipiiranguid. Seda erandit kohaldatakse niikaua, kuni litsentsitud tehnoloogiaõigused ei ole lõppenud, aegunud või kehtetuks tunnistatud, või oskusteabe puhul niikaua, kuni asjaomane oskusteave püsib salajasena. Kui aga oskusteave saab üldteatavaks litsentsisaaja tegevuse tagajärjel, kehtib erand kokkuleppe kehtivuse ajal.
3. Lõikes 1 sätestatud erandit kohaldatakse ka nende tehnoosiirde kokkulepete suhtes, mis on seotud toodete ostmisega litsentsisaaja poolt või mis on seotud muude intellektuaalomandi õiguste või oskusteabe litsentsimise või loovutamisega litsentsisaajale siis ja sel määral, mil need sätted on otseselt seotud lepinguliste toodete tootmise või müübiga.

Artikkel 3

Turuosa künnis

1. Kui kokkuleppes osalevad ettevõtjad omavahel konkureerivad, kohaldatakse artiklis 2 sätestatud erandit tingimusel, et

osalevate ettevõtjate ühine turuosa ei ületa 20 % asjaomas(t)est tur(g)u(de)st.

2. Kui kokkuleppes osalevad ettevõtjad ei konkureeri omavahel, kohaldatakse artiklis 2 sätestatud erandit tingimusel, et ühegi osaleva ettevõtja turuosa ei ületa 30 % asjaomas(t)est tur(g)u(de)st.

Artikkel 4

Raskekujulised piirangud

1. Kui kokkuleppes osalevad ettevõtjad on konkureerivad ettevõtjad, siis artiklis 2 sätestatud erandit ei kohaldata kokkulepete suhtes, mille eesmärgiks on otseselt või kaudselt, üksikult või kokkuleppeosaliste kontrolli all olevate muude teguritega kombineeritult mõni järgmistest hulgast:

a) piirata osaleva ettevõtja võimalusi määrata hindu toodete müümisel kolmandatele isikutele;

b) piirata tootmismahtu, välja arvatud lepinguliste toodete tootmismahtu, mis on litsentsisaajale kehtestatud mittevastastikuse kokkuleppega või mis on kehtestatud ainult ühele litsentsisaajale vastastikuse kokkuleppega;

c) jagada turge või kliente, välja arvatud

i) litsentsiandja ja/või litsentsisaaja kohustus mittevastastikuse kokkuleppe alusel mitte kasutada litsentsitud tehnoloogiaõigusi tootmisel ainuõiguslikul territooriumil, mis on reserveeritud teisele lepinguosalisele ja/või mitte müüa aktiivselt ja/või passiivselt ainuõiguslikul territooriumil või ainuõiguslikule kliendirühmale, mis on reserveeritud teisele kokkuleppeosalisele;

ii) mittevastastikuse kokkuleppe alusel litsentsisaaja aktiivse müügi piiramine ainuõiguslikul territooriumil või ainuõiguslikule kliendirühmale, mille litsentsiandja on määranud teisele litsentsisaajale, tingimusel et viimane ei olnud selle litsentsi andmise ajal litsentsiandja suhtes konkureeriv ettevõtja;

iii) litsentsisaaja kohustus toota lepingulisi tooteid ainult oma tarbeks, tingimusel et litsentsisaajal ei keelata aktiivselt ega passiivselt müüa lepingulisi tooteid kasutamiseks oma toodete varuosadena;

iv) mittevastastikuse kokkuleppe alusel litsentsisaaja kohustus toota lepingulisi tooteid ainult teatavale konkreetsele kliendile, kui litsents anti eesmärgiga luua kõnealusele kliendile alternatiivne tarneallikas;

d) piirata litsentsisaaja võimalust kasutada oma tehnoloogiaõigusi või mis tahes kokkuleppeosalise võimalust tegelda uurimis- ja arendustegevusega, välja arvatud juhul, kui kõnealune piirang on hädavajalik selleks, et hoida ära litsentsitava oskusteabe avalikustamine kolmandatele osapooltele.

2. Kui kokkuleppes osalevad ettevõtjad ei ole konkureerivad ettevõtjad, siis ei kohaldata artiklis 2 sätestatud erandit kokkulepete suhtes, mille eesmärgiks on otseselt või kaudselt, üksikult või kokkuleppeosaliste kontrolli all olevate muude teguritega kombineeritult mõni järgmiste hulgast:

a) piirata kokkuleppeosalise võimet määrata hindu toodete müümisel kolmandatele isikutele, ilma et see piiraks tarnija võimalust kehtestada maksimaalne müügihind või soovituslik müügihind tingimusel, et kokkuleppeosaliste surve või nende pakutud stiimulite põhjal ei ulatu need fikseeritud või minimaalse müügihinnani;

b) seada piiranguid territooriumide või klientide suhtes, kellele litsentsisaaja võib lepingulisi kaupu passiivselt müüa, välja arvatud:

i) passiivse müügi piiramine ainuõiguslikul territooriumil või ainuõiguslikule kliendirühmale, mille on reserveerinud litsentsiaandja;

ii) kohustus toota lepingulisi tooteid ainult oma tarbeks, tingimusel et litsentsisaajal ei keelata müüa aktiivselt ega passiivselt lepingulisi tooteid kasutamiseks oma toodete varuosadena;

iii) kohustus toota lepingulisi tooteid ainult teatavale konkreetsele kliendile, kui litsents anti eesmärgiga luua kõnealusele kliendile alternatiivne tarneallikas;

iv) hulgi müügi tasandil tegutsevate litsentsisaajate müügi piiramine lõppkasutajatele;

v) valikulise turustussüsteemi liikmete volitamata turustajatele müügi piiramine;

c) piirata jaemüügitasandil tegutsevate valikulise turustussüsteemi liikmeks olevate litsentsisaajate aktiivset või passiivset müüki lõppkasutajatele, ilma et see piiraks võimalust keelata süsteemi liikmetel tegutseda asukohas, mille suhtes puudub luba.

3. Kui kokkuleppes osalevad ettevõtjad ei ole konkureerivad ettevõtjad kokkuleppe sõlmimise ajal, kuid muutuvad konkurentideks hiljem, siis kohaldatakse kokkuleppe kogu kehtivuse aja suhtes lõiget 2, mitte lõiget 1, välja arvatud juhul, kui kokkulepet on hiljem oluliselt muudetud. Oluline muudatus hõlmab uue tehnosiirde kokkuleppe sõlmimist osapoolte vahel konkureerivate tehnoloogiaõiguste kohta.

Artikkel 5

Välja jäetud piirangud

1. Artiklis 2 sätestatud erandit ei kohaldata tehnosiirde kokkulepetes sisalduvate järgmiste kohustuste suhtes:

a) litsentsisaaja mis tahes otsene või kaudne kohustus loovutada litsentsiaandjale või litsentsiaandja määratud kolmandale isikule ainuõiguslik litsents tervikuna või osalised õigused, mis on seotud litsentsitud tehnoloogia täiendustega või uute kasutusalladega;

b) kokkuleppeosalise mis tahes otsene või kaudne kohustus mitte vaidlustada teisele kokkuleppeosalisele liidus kuuluvate intellektuaalomandiõiguste kehtivust, sealhulgas ainuõigusliku litsentsi puhul õigus lõpetada tehnosiirde kokkulepete juhul, kui teine kokkuleppeosaline vaidlustab sellele kokkuleppeosalisele kuuluvate litsentsitud tehnoloogiaõiguste kehtivuse.

2. Kui kokkuleppes osalevad ettevõtjad ei ole konkureerivad ettevõtjad, ei kohaldata artiklis 2 sätestatud erandit selliste otsuste või kaudsete kohustuste suhtes, mis piiravad litsentsisaaja võimalust kasutada oma tehnoloogiaõigusi või piiravad mis tahes kokkuleppeosalise võimalust tegelda uurimis- ja arendustegevusega, välja arvatud juhul, kui viimati nimetatud piirang on hädavajalik selleks, et hoida ära litsentsitud oskusteabe avalikustamine kolmandatele isikutele.

Artikkel 6

Tühistamine üksikjuhtudel

1. Komisjon võib tühistada käesoleva määruse kohaselt antud soodustused määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 29 lõike 1 alusel, kui ta leiab, et mõnel konkreetsel juhul toovad tehnosiirde kokkulepped, mille suhtes kohaldatakse käesoleva määruse artiklis 2 sätestatud erandit, siiski kaasa asutamislepingu artikli 101 lõike 3 nõuetega kokkusobimatuid tagajärgi, eelkõige:

a) kui kolmandate isikute turulepääs on piiratud näiteks samalaadsete piiravate kokkulepete, millega keelatakse litsentsisaajatel kasutada kolmandate isikute tehnoloogiaid, paralleelsete võrgustike kumulatiivse mõju tõttu;

b) kui kolmandate isikute turulepääs on piiratud näiteks samalaadsete, litsentsisaajatel kolmandate isikute tehnoloogiaid kasutada keelavate kokkulepete paralleelsete võrgustike kumulatiivse mõju tõttu või kui ainus tehnoloogiaomanik, kes loovutab asjaomased tehnoloogiaõigused, annab ainuõigusliku litsentsi sellisele litsentsisaajale, kes juba tegutseb asjaomasel tooteturul asendatavate tehnoloogiaõiguste alusel.

2. Kui mõnel konkreetsel juhul on tehnosiirde kokkuleppel, mille suhtes kohaldatakse käesoleva määruse artiklis 2 sätestatud erandit, artikli 101 lõikes 3 sätestatud tingimustega vastuolus olev mõju liikmesriigi territooriumil või osal sellest, ja kui sellise territooriumi näol on tegemist selgepiirilise geograafilise turuga, võib asjaomase liikmesriigi konkurentsiasutus määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 29 lõike 2 alusel tühistada käesoleva määruse kohaldamisest saadavad soodustused kõnealuse territooriumi osas käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimustel.

Artikkel 7

Määruse kohaldamata jätmine

1. Määruse nr 19/65/EMÜ artikli 1a kohaselt võib komisjon määrusega teatada, et kui samalaadsete tehnosiirete kokkulepete paralleelsed võrgustikud hõlmavad üle 50 % asjaomasesse turust, ei kohaldata käesolevat määrust tehnosiirete kokkulepete suhtes, mis sisaldavad kõnealust turgu puudutavaid konkreetseid piiranguid.

2. Lõikele 1 vastavat määrust hakatakse kohaldama kõige varem kuus kuud pärast selle vastuvõtmist.

Artikkel 8

Turuosa künniste kohaldamine

Artiklis 3 sätestatud turuosa künnise kohaldamisel järgitakse järgmisi eeskirju:

- a) turuosa arvutamise aluseks võetakse müügiäärtus turul; kui andmed müügiäärtuse kohta turul ei ole kättesaadavad, võib asjaomase ettevõtja turuosa kindlaksmääramiseks kasutada muudel usaldusväärsetel turgu käsitlevatel andmetel, sealhulgas turu müügiimahul põhinevaid hinnanguid;
- b) turuosa arvutatakse eelmist kalendriaastat käsitlevate andmete põhjal;
- c) artikli 1 lõike 2 teise lõigu punktis e osutatud ettevõtjatele kuuluv turuosa jagatakse võrdselt kõigi ettevõtjate vahel, kellel on artikli 1 lõike 2 teise lõigu punktis a loetletud õigused;

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 21. märts 2014

Komisjoni nimel
president eest
asepresident
Joaquín ALMUNIA

d) litsentsiandja turuosa litsentsitud tehnoloogia asjaomasel turul arvutatakse nii geograafilise kui ka tooteturu puhul selle alusel, kui palju kasutatakse litsentsitud tehnoloogia-õigusi asjaomas(t)el tur(g)u(de)l, kus lepingulisi tooteid müüakse, st litsentsiandja ja tema litsentsisaajate poolt toodetud lepinguliste toodete müügiandmete alusel;

e) kui artikli 3 lõikes 1 või 2 osutatud turuosa esialgu ei ületa vastavalt kas 20 % või 30 %, kuid tõuseb hiljem nimetatud künnisest kõrgemale, jätkatakse artiklis 2 sätestatud erandi kohaldamist kahe järjestikuse kalendriaasta jooksul pärast aastat, mil turuosa 20 % või 30 % künnis esimest korda ületati.

Artikkel 9

Suhe muude grupierandi määrustega

Käesolevat määrust ei kohaldata määruse (EL) nr 1217/2010 reguleerimisalasse kuuluvates teadus- ja arenduskokkulepetes sisalduvate litsentse käsitlevate sätete suhtes ega määruse (EL) nr 1218/2010 reguleerimisalasse kuuluvates spetsialiseerumiskokkulepetes sisalduvate litsentse käsitlevate sätete suhtes.

Artikkel 10

Üleminekuage

Aluslepingu artikli 101 lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata 1. maist 2014 kuni 30. aprillini 2015 nende kokkulepete suhtes, mis on 30. aprillil 2014 juba jõustunud ja mis ei vasta käesolevas määruses sätestatud erandi tingimustele, kuid vastasid 30. aprillil 2014 määruses (EÜ) nr 772/2004 sätestatud erandi tingimustele.

Artikkel 11

Kehtivusaeg

Määrus jõustub 1. mail 2014.

See kehtib kuni 30. aprillini 2026.